

Antalya Şube

Bir Uçak Koltuğu Meselesi ve Odacılığın Ruhu

Ali Keleş

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Antalya Şube 11. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi

Meslek odaları, sadece mesleki dayanışma ve teknik bilgi paylaşımı için değil, aynı zamanda hak arayışının ve mücadele kültürünün geliştiği yerlerdir. Benim için de Jeoloji Mühendisleri Odası, yalnızca bir mesleki örgüt değil, hayatın her alanında hakkını aramanın önemini öğrendiğim bir yer oldu. İşte bunun en ilginç örneklerinden birini, Antalya Şube Başkanı iken yaşadım.

O dönemde, Genel Merkez Başkanlar Kurulu Toplantısı için şube başkanları ve yönetim kurulundan bir üyenin katılımı istenmişti. Şube yönetim kurulunda yapılan değerlendirme sonucunda, toplantıya benim ve Kazım Güneylioğlu'nun katılmamız kararlaştırıldı. Toplantının Ankara'da gerçekleşeceği göz önüne alındığında, uçak biletlerimizi aldık ve yola koyulduk.

Her şey normal görünüyordu, ta ki uçağa binene kadar. Yerime geçtiğimde büyük bir şaşkınlık yaşadım çünkü koltuğumda başka bir yolcu oturuyordu. Önce bir yanlışlık olduğunu düşündüm, ancak kısa sürede fark ettim ki havayolu firması aynı koltuğu iki farklı kişiye sat-

1999 Deprem Paneli Ali Keleş

Danışma Kurulu Mart 2017

mişti. Yolcu haklı olarak yerinden kalkmak istemiyordu. Uçak görevlileri devreye girerek bana dışarı çıkmam gerektiğini söylediler. Oysa hatalı olan ben değildim, bu nedenle koltuğumu terk etmeyeceğimi belirttim.

Tartışma uzadıkça uçak kalkış yapamıyordu. Gecikme yarım saati geçmişti. Görevliler, durumu çözmek için polis çağıracaklarını söylediklerinde, ben de kararlı duruşumu sürdürerek, 'Direk uçağın koridoruna uzanarak çağırın bakalım, beni buradan kaldıracabilecek olan gelsin kaldırsın!' dedim. O sırada yolcular da duruma tepki göstermeye başladı. Ortada bariz bir haksızlık vardı ve ben buna boyun eğmek niyetinde değildim. 'Suç benim değil, köy otobüsü gibi her önüne gelene mükerrer bilet satmasınlar. Ben Ankara'ya bu uçakla gideceğim!' diye sesi mi yükselttim.

Tam bu sırada, yolculardan biri devreye girerek, 'Ben inebilirim' dedi. Ailesi de uçakta olmasına rağmen, havayolu yetkilileri ona bir saat sonraki uçakla gideceğini söylemişlerdi. Bu durumu kabul etti ve ailesini uçakta bırakarak kendisi indi. İçim buna el vermese de, firmadan VIP koltukların boş olduğunu bildiğim için daha

mantıklı bir çözümün olduğunu düşünüyordum. Ancak yolcu ısrarcıydı. Daha sonra öğrendiğime göre, bir saat sonraki uçak da dolu olduğu için ancak öğleye kadar başka bir uçuş bulabilmişti. Bu haber beni oldukça üzdü.

Ankara'ya varınca, aileyi bulup konuştum. Yolcunun eşi de, eşinin yanlış yaptığını kabul etti. Olay burada kapandı, ancak bu deneyim, odacılık ruhunun ve hak arayışının ne denli önemli olduğunu bir kez daha bana gösterdi. Eğer bizler, meslek odamızda ve odacılık mücadelesinde haksızlıklara karşı ses çıkarmazsak, kimse bizim haklarımızı teslim etmeyecek. Uçakta yaşadığım bu olay belki küçük bir detay gibi görünebilir ama aslında hakkını aramanın önemini anlatan güçlü bir örnek olarak hafızamda yer etti.

Toplantıya yetişmeyi başardım ve meslek odamızın 50. yıl özel sayısında paylaşılacak bir anı olarak, bu hikâyemi kaleme almak istedim. Ne de olsa, serde odacılık vardı ve biz mücadele etmeyi öğrenmiştik!

Geçmiş Zaman...

Ümit Deniz Güven

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Burdur İl Temsilcisi

Ünal Doğru'nun elinde çantasıyla başlattığı oda faaliyetlerine daha sonra çantayı alıp, Kutlu Taner devam etti.

Kutlu Taner ile ben orta okulda iken 1972 yıllarında başlayan tanışıklığımızdan dolayı bizim büroyu oda faaliyetlerinde kullanmaya başladık.

İlk atanmış yönetim kuruluna girebilmek için çok uğraştım. Kutlu ağabeyin kararsızlığı ve detaylı düşünceleri beni bayağı zorlamıştı. Ama azmim galip geldi ve üyeliğim Genel Merkez onayına gitti ve artık yönetim kurulu üyesi olmuştum.

İlk denetlememize Genel Merkezden gelen ve tanıdığım nadir nahif meslektaşlarımdan biri olan denetçimiz yol gösterici tavrı ile bana çok yakın geldi. Sanki yıllardır tanıyor gibiydik. Gün sonunda benim kasa defterini yanlış tuttuğum ortaya çıktı. Parasal bir kayıp yoktu ama usul yanlışlığı vardı. Hatta yıllarca konuşulan bir espride ortaya çıktı. "Ben şantiyeden geldim, bu işleri pek bilmem. Şantiyede beğenmeyen ayağına sıkıyorduk" dedim. Gülüştük ve doğrusunu da öğrendik. Ama esprisi tabi ki adımız Tetikçi kaldı.

Daha sonraları büro kiralama kararı çıktı. Meltem mahallesinde Anakent sitesinin giriş katını tuttuk. Benim piyasada olmam ve her şeye maydanoz olmam dolayısıyla büro içinin teşrifatı ve tadilatını da yapıp etraftan eşyalar toplamaya başladık. Faturasız yapılan işlere ödemeler yapıyorduk, böylece her şey yarı fiyatına geliyordu. Ama burası kurumsal bir yerdi ve böyle şeyler olamazdı. En güzel anımız burada oluştu. Cengiz Kaya inşaatçılarla çok samimiydi. Ona biraz fatura getirmesini söyledim. O da 3 tarafı cam olan büroya 11 kg çivi faturası getirmiş. Yıllarca her sohbette bu büyük espri oldu. Zaten kendisi de bir tiyatro sanatçısıydı.

Açılışa Oda Flaması asacaktık ama çok büyüktü. Bende Jandarmadan aynı boyutta Türk bayrağı ödünç aldım. 3 m. Civarındaydı. Hatta bazı arkadaşlardan siyasi eleştiri bile aldık. Canları sağ olsun hepsi arkadaşımız.

Doğal olarak artık işler yoğunlaşmış, onaylar başlamış, toplantılar sıklaşmıştı. Artık bir perso-

nele ihtiyaç vardı. Bir sondaj firmasında 50 tl maaşla çalışan İlkay'a 40 tl maaşla yarın başlıyorsun dedim. Sağ olsun beni kırmadı ve başladı.

Zaman geçtikçe Jeoloji Mühendislerinin adını duyurmaya başlamıştık. Gazeteler, radyo, televizyon. Oda onaysız raporları artık hiçbir kurum kabul etmiyordu. Kapalı oturumlar yapan müteahhitler bizden birini konuşmacı olarak çağırıyorlardı.

Tüm bunlar artık kendi büromuzu satın alma zamanının geldiğini söylüyordu. Yazışmalar, konuşmalar Genel Merkezden onayı kopardık.

Şube binasının açılışı

Biz biz iş yaparız da espri olmaz mı? Para hepimizin parası başına bir iş gelse ne yaparız? Yer bulundu, kiralık yerin hemen arkası. Çünkü o tarihlerde bütün odalar Meltem Mahallesinde idi. Anakentten çıkıp, Arıkente gidiyorduk. Anlaşmalar yetkilendirmeler havaleler neticesin de parayı kaptırmadan tapuyu almak gerekiyordu. Adil Öktem bütün gün bir ev parasına sıkı sıkı

• Şube binasının açılışı

sarılıp Antalya sokaklarında korku ile dolaştı. Netice itibariyle tapuyu aldık, anahtarı da aldık. İş bitti dersem inanmayın. Nasıl bir avanta düşündüler bilmiyorum satanlar yada emlakçı kili-di değiştirip içeri 2 parça eşya koymuşlar.

Şimdi ben eski şantiye günlerini nasıl hatırlamayım. Adımız şakada olsa zaten tetikçiye çıkmış. Çağır çilingiri, aç kapıyı, at dışarı eşyaları. Sonuç tabi ki karakol. Çok samimi olduğumuz bir şube müdüründen karakola telefon edildi ve ben de karakola gittim. Sordular cevapladım. Emniyette bizde İç İşleri bakanlığına bağlıyız dedim, onlarda tabi dediler, nedense ? Tapu resmi bir kuruma ait bizde eşkıya değil mühendisiz dedim. Biz onları şimdi alırız dediler. Ben gerek yok iş bitti konu kapandı dedim ve her şeyiyle bize ait mekanımız oldu. Emeği geçen herke-se selam olsun diyeceğim ama çoğu göç edip gittiler. Ruhları şad olsun. Onları hiçbir zaman unutmayacağım.

Kutlu ağabeyin DSİ Müteahhitlerine aldırıldığı ve herkesin etraftan topladığı eşyalarla bayağı lüks bir büro oluşturduk.

Kiralık bürodaki kağıt kürek sorunları burada da sorun oldu. Malzemeleri ve eşyaları alırken o/o 50 - o/o 70 iskonto aldığımız için mağazalar her malzemeye aynı faturayı kesemiyor-

lardı. Olsun kamu yararı dedik kabul ettik. Ama demirbaş listesi istenince gözler yine şantiyeci bana çevrildi. Yüzümüz ak boynumuz dik. Vere-meyeceğimiz hesabımız yok dedik devam ettik.

Artık güzel günler zamanı idi. Her akşam iş-ten çıkan odaya geliyor, bir şeyler yapıyor soh-betler ediliyordu. İlk defa Antalya'da iki kuru-mun bölge müdürü Jeoloji Mühendisi oluyordu Tunç Tarımcı ve Osman Taşan.

Belediye, Kent konseyi, Eşgüdüm, İKK Basın kuruluşları vs vs Altın günlerdi o günler.

Sıra il temsilciliklerine gelmişti. İtiraf olarak kabul edebilirsiniz ama elden bir şey gelmez. Mahmut Mutlutürk ile hem okul hem dava ar-kadaşlığımız artık kardeşliğe dönüşmüştü. Yıl-lar sonra Antalya'da buluşmuştuk. Dolayısıyla İsparta biraz daha yakın geliyordu. Burdur da ihmal edilmedi ama gönül bu laf dinlemiyor.

Kayıt dışı espirili olay bekliyorsunuz biliyo-rum, merak etmeyin burada da var. İsparta bil-gisayar ve yazıcı için kıvranıyor ve Genel Merkez tık demiyor. Yazılıyor çiziliyor nafile. Canlar sağ olsun her şey halolur. Nasıl olsa bir Şantiyeci var. Malzemeyi arabaya koydum doğru İsparta. Hadi bakalım minarenin kılıfı. Servisten adı geçen bil-gisayar ve yazıcının arızasının yenisinden daha pahalıya mal olacağına dair raporu alıp ekinde 3 imzalı hurdaya çıkarıldı yazısını koyduk. İspar-tanın sorunu çözüldü. Biz şube olduğumuz için sorunumuzu daha kolay çözdük.

Hikayeler hep iyi gitmez, kötü günler başlı-yordu. Kutlu ağabeyin hastalığı ve 2 yıla yakın bir zaman uzak kalması, hükümetlerin politika-ları bizleri zorlamaya başladı. Ben 2. Başkan ola-rak bu dönemlerde bir şeyler yapmaya çalıştım ama yük çok ağır geliyordu. Kendi tanımımı ya-parken Çok İyi İkinci adamım diyordum.

Bu yüklerin içinde Ankara'da bir Genel Kurul bile vardı, hatta bu tüzük değişikliği kurulu idi. Tam kadro gittik dimdik durduk. Bizim dik duru-şumuzla bazı temsilcilikler Şube oldu, biz par-mak kaldırmadık diye bazıları olamadı.

O Genel Kurulun akşamı lokalde saat 22.00 da Antalya'nın servisini kapatıp diğerlerine de-vam edildi. Devrin yöneticisine cevabımızı da verdik. Olay şube tarihimize GÖZÜM olayı ola-rak geçmiştir.(bilenler bilir)

Yıllarca süren kamuda çalışanların şubede-ki üstünlüğünün piyasa sorunlarının uzamasına yol açıyordu. Zaten firma sahibi üyeler herşeyi odadan bekliyorlardı. Rekabetin mesleği ayaklar

altına aldığı dönemlerde çözümleri hep odadan beklediler. Bu hiçbir zaman hukuken de piyasa şartlarından da olabilecek bir şey değildi. Odanın fiyat listesi var dı ama uygulanması hiçbir zaman mümkün olmadı. Hükümetlerin odalar karşısı olması gelirlerin kısıtlanması amacı ile yetkilerinin ellerinden alınması, Özel sektör üyeleri ile oda arasındaki bağları koparmaya başladı.

Artık devir değişmişti, artık gençlerin ve özel

sektör üyelerinin söz sahibi olması zamanı gelmişti. Mücadele edebilmek için çuvaldızın batması gerekiyordu. Yıllardır çuvaldız batıyordu ama sektör farklıydı.

Şimdi onların işi çok daha zor. Kaynakları ve yetkileri ellerinden alınmış bir şekilde mücadele veriyorlar ve verecekler.

Başları dik, onurları daim, yolları açık olsun.

JMO Burdur İl Temsilciliği Serüvenim

Hüseyin Tarhan

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Burdur İl Temsilcisi

1997 yılında Antalya Şubesi'nin kurulmasıyla birlikte Burdur ve Isparta temsilcilikleri oluşturuldu. Burdur İl Temsilciliği görevini ilk olarak Hasan Ali Utku Şavklı üstlendi. Daha sonra Uğur Yorulmaz görevi devraldı, ardından tekrar Hasan Ali Utku Şavklı temsilciliği yürüttü. 2006 yılında ise bu önemli görevi ben devraldım ve 2024 yılına kadar aralıksız sürdürdüm. 2024 yılında yapılan toplantıda artık temsilcilik görevini bırakma kararı aldım ve bu bayrağı Servet Cevni'ye devrettim.

Görev sürem boyunca birçok önemli çalışmaya imza attık. 2012 yılında Afet İl Müdürlüğü tarafından düzenlenen Deprem Haftası etkinliklerine katkı sağladık. Bu kapsamda Prof. Dr. Şener Üşümezsoy'u Burdur'a davet ederek hem deprem farkındalığı oluşturulmasına hem de Burdur Gölü'nün tanıtımına katkıda bulunduk.

Her yıl 22 Mart Dünya Su Günü dolayısıyla basın açıklamaları yaparak su kaynaklarının önemine dikkat çektik. Geleneksel hale getirdiğimiz iftar buluşmalarında, Ramazan ayında

üyelerimizle bir araya gelerek mesleki ve sosyal konuları istişare ettik. Yaz aylarında ise Burdur Gölü kıyısında yemekli toplantılar organize ederek meslektaşlarımızla dayanışmamızı güçlendirdik.

Ayrıca, belediyelerle görüşmeler gerçekleştirerek zemin etüt çalışmalarının günümüzdeki haliyle uygulanabilir hale gelmesi için yoğun çaba harcadık. Resmi kurumlarla sürekli iletişim halinde kalarak Jeoloji Mühendisleri Odası'nın Burdur'da tanınması ve etkin bir şekilde faaliyet göstermesi için çalıştık. Bugün de temsilciliğimizin güçlü bir şekilde varlığını sürdürmesi ve daha da etkin hale gelmesi için mücadele edilmeye devam ediliyor.

Meslek hayatım boyunca edindiğim tecrübeler, kurduğumuz dostluklar ve verilen emeklerin karşılığını görmek benim için en büyük kazanç oldu. Bu süreçte katkı sağlayan herkese teşekkür ediyor, temsilciliğimizin gelecekte de başarılı çalışmalar yürütmesini diliyorum.

Hüseyin Tarhan

Bucak TPAO Şantiyesi

Anılar...

Oda mücadelesinde yeni yola çıkan meslektaşlarımıza da geçmişten dersler alarak yollarına devam etmelerini, paylaşmanın en güzel şey olduğunu tavsiye ederim.

Mahmut Mutlutürk

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Isparta İl Temsilciliği

1980 yılı Mayıs ayıydı yanlış hatırlamıyorsam, o sene kurum stajına gidecektik ve JMO'ya öğrenci üye olmamızı, staj işlemleri için Ankara'ya gittiğimizde oda yayınlarından alabileceğimizi söylemişlerdi ve bizi öğrenci üye olarak kaydettiler, oda ile ilk tanışmamdı bu.

1984 yılı Akdeniz Üniversitesi Isparta Mühendislik Fakültesinde aynı üniversiteden mezun 5 arkadaş (Feray Oran, Serdar Oran, Mustafa Bozcu, Kamil Yılmaz, Ali Yalçın) işyeri temsilciliğimizi açtık. O yıllarda mesleğinizi yapabilmeniz için kendi meslek odanıza kayıtlı olmanız zorunlu idi.

Yıllar geçti fakülteadaki odamızdan yürüttüğümüz işyeri temsilciliği Isparta İl Temsilciliğine dönüşmüştü.

99 depremi olmuştu ve Jeoloji Mühendisliği'nin altın devri başlıyordu, herkes bir anda uygulamalı jeoloji konusunda uzman olmuştu. Yasa, yönetmelik, uygulama hepsi birbirine karışmıştı. Bu dönemde oda çalışmalarını okuldaki ofiste sürdürmek mümkün değildi. Tesadüf bir akşam Burdur Yeşilova'da oda yemeğinde Antalya Şubeden Kutlu ağabey ile okul ve dava arkadaşım Ümit Deniz Güven ile karşılaştım. Ümit biraderim ile en son 20 yıl önce görmüştüm, sırtında yeşil parkası ile bir yere doğru koşuyordu. Merhabalaştık bir gün önce görüşmüş gibi, ne gerekiyorsa hallederiz dedi. Dediğini yaptı, masa, dolap, yazıcı, bilgisayar haftasında arabası ile Isparta'ya getirdi, serbest çalışanlar ile imece usulü bütün eşyaları topladık, Hüseyin Uğur Kılınç yemek odası takımını getirdi ve 2001 Ocak ayında odamıza ait temsilciliğimizi açtık.

2000 yılında temsilcilik bünyesinde ilk kez

sicil defteri tutmaya başladık, araştırma çukuru ile etüt yapılmasını kaldırdık, Jeoloji Mühendisleri olarak şantiye defterine, taahhünameye, yapı ruhsatına imza atmaya başladık, İKK'da yer alıyorduk. Başta naif ve güzel insan Kutlu Taner Başkanımız olmak üzere Antalya şube yönetimi ile paylaşımcı bir model oluşturmuştuk, her konuda fikir alışverişi yaparak işimizi kurallarına göre iyi yapıyorduk. Şube yönetimlerinde temsilciliklerin de katkısının olması gerektiğini savunduk ve uyguladık, birçok kurs, seminer, konferans, kongre, çalıştay yaptık, oda kurullarına katkılar verdik. Nedendir bilinmez genel merkez ile çok iyi anlaştığımız söylenemez. İzin-

Isparta İl Temsilciliğinin açılışı

siz bir top kağıt aldık diye tasarruf genelgesine takıldık, Isparta'da bir sempozyuma katılan oda başkanımız bir çiçek de oda için gönderin dediği ve gönderdiğimiz için soruşturulduk. Gene de bunlar güzel anılar.

Çok sevdiğimiz birçok ağabeyimizi, meslektaşımızı kaybettik (Cengiz Gözeğer, Deniz Genç, Adil Öktem, Kutlu Taner Tofik İsmailov, Ömer

Akıncı, Hüseyin Uğur Kılınç, Kamil Yılmaz), güzel insanlar hepsi de ışıklar içinde yatsınlar.

Oda mücadelesinde yeni yola çıkan meslektaşlarımıza da geçmişten dersler alarak yollarına devam etmelerini, paylaşmanın en güzel şey olduğunu tavsiye ederim.

● Isparta İl Temsilciliğinden kareler...